

the future

In de Ajaxtop
zijn de relaties
verzuurd
2

Een bloemetje voor
wie wél stopt bij het
zebrapad
12

Waar mag Den
Haag op hopen
in Brussel?
6

De gesloten scholen
van Gaza: 'Tijd krijg
je nooit meer terug'
11

'De elite
onderschat
structureel
haar eigen
invloed'
14

S10 toont kwetsbaarheid in
documentaire
18

Radio
Steunkous
trekt met
studio de
stad in
PS 32

CPB Hoofdlijnenakkoord doorerekend

Vraagtekens bij plannen kabinet

PVV, VVD, NSC en BBB rekenen zich rijk met bezuinigingen die niet realistisch zijn. Dat stelt het Centraal Planbureau, dat alle plannen van de vier partijen doorrekende.

Tobias den Hartog
DEN HAAG

Het beoogde kabinet werd al verweten dat veel plannen in het hoofdlijnenakkoord zijn gebaseerd op de wéns dat het gaat lukken, zoals het aan banden leggen van migratie. Het Centraal Planbureau (CPB) stelt dat nu ook vast: het ziet 'risico's', 'onzekerheid', en denkt dat sommige plannen van de vier partijen 'niet plausibel' zijn.

Zo waarschuwt het CPB dat de vier partijen er wel erg van uitgaan dat de maatregelen om asiel te beperken gaan werken. PVV, VVD, NSC en BBB willen de instroom met 10 procent naar beneden brengen, maar volgens het CPB gaat die wens gepaard 'met grote onzekerheid'. Dat de vier partijen daarom 700 miljoen bezuinigen op de asielketen is met andere woorden nattevingerwerk.

Het CPB merkt ook op: "Afhankelijk van de precieze vormgeving kunnen deze maatregelen gepaard gaan met juridische risico's." Ofwel: misschien is het beperken van de asielinstroom helemaal niet mogelijk als rechters een stokje steken voor dat beleid.

Rijksambtenaren

Het CPB zet eveneens vraagtekens bij de wens van de nieuwe coalitie om minder af te gaan dragen aan Europa. De vier partijen willen 1,6 miljard per jaar minder gaan afdragen aan Brussel, maar het CPB denkt dat hooguit 500 miljoen afdwingbaar is. Dat is nogal een verschil. Bovendien waarschuwen de rekenmeesters dat het uitspreken van een veto mogelijk negatieve consequenties heeft op andere beleidsterreinen waar Nederland afhankelijk is van Europese samenwerking.

De vier partijen willen ook flink snijden in het ambtenarenapparaat, maar volgens het CPB zijn zulke grote kortingen niet realistisch. Uit het akkoord blijkt dat de partijen daarmee 1 miljard euro per jaar willen besparen, maar het CPB denkt dat hooguit 400 miljoen haalbaar is.

Het CPB schrijft dat delen van de bezuinigingen 'niet plausibel' zijn. Ook zet het CPB vraagtekens bij het plan om rijksambtenaren in 2026 een jaar geen loonsverhoging te geven. De opbrengsten van die nullijn worden volgens de rekenmeesters overschat met 300 miljoen euro. Op lange termijn is er helemaal geen opbrengst, omdat in het verleden is gebleken dat wanneer de lonen bij de overheid achterblijven, die in latere jaren alsnog ingehaald worden.

Eigen risico zorg

Het coalitieakkoord levert Nederlanders wel een klein beetje extra geld op in de portemonnee. Nederlanders kunnen per jaar gemiddeld 0,2 procent extra koopkrachtstijging tegemoet zien. Het grootste plusje is voor mensen die het

minimumloon of net daaronder verdienen en voor uitkeringsgerechtigden. Dat komt vooral door de verhoging van de huurtoeslag en het kindgebonden budget. Het verlagen van het eigen risico in de zorg leidt weliswaar tot een hogere zorgpremie, maar lagere inkomens hebben daar minder last van omdat deze deels wordt vergoed via een hogere zorgtoeslag.

De werkende middeninkomens, waarvoor 'specifieke aandacht' was beloofd door de nieuwe coalitie, profiteert veel minder, opvallend genoeg.

Begrotingstekort

Het beoogde kabinet stevent volgens het CPB af op ruzie met de Europese Unie, omdat het begrotingstekort van ons land in 2026 uitkomt boven de Europese grens van 3 procent. Daarmee gaan we als land de regels schenden. Het wordt weleens door de vingers gezien, in bijzondere gevallen, maar dat wordt nog een flinke lobby in Brussel.

PVV, VVD, NSC en BBB verdedigen vandaag hun hoofdlijnenakkoord in een debat in de Tweede Kamer. De oppositiepartijen zullen de kritische noten van het CPB gebruiken om hun onvrede kracht bij te zetten. Op basis van de CPB-doorrekening kunnen de coalitiepartijen hun plannen nog bijsturen, tot uiterlijk Prinsjesdag. Bovendien zijn er urgenter zorgen: zo zitten de partijen morgen nog om tafel in de zoektocht naar een nieuwe premier.

Wens om asielinstroom met 10 procent te verlagen gaat gepaard 'met grote onzekerheid'

3%
→ In 2026 zal het begrotingstekort met de huidige plannen de Europese grens van 3 procent overstijgen.

foto Dingena Mol

ps

Op pad met Radio Steunkous, dat ouderen wil opvrolijken: 'We willen je kameraad zijn' 32 /
Hoezo mixen expats en Amsterdammers niet? Deze vier vriendenduo's laten zien dat het kan **28 /** Han Lips **39**